

พระพุทธรูป โลหะสำริด
สูงที่สุดในประเทศไทย

เมื่อวันที่ 23 ธ.ค. 2558 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ เพื่อทรงเป็นประธานในพิธีสมโภชพระพุทธเมตตาประชาไทย ไตรโลกนาถ คันธาราราชอนุสรณ์ ในพระบรมราชานุสาวรีย์ ณ วัดทิพย์สุคนธาราม ต.ดอนแสลบ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี ท่ามกลางความปลื้มปิติของปวงชนชาวไทย นับเป็นพระมหากุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

พระสำริดสูงที่สุดในไทย

พระพุทธเมตตาประชาไทย เป็นพระพุทธรูปปางขอฝนศิลปะแบบคันธาระสูง 32 เมตร ซึ่งสูงที่สุดในประเทศไทยหล่อด้วยโลหะสำริด (Bronze) ที่มีเนื้อบาง ซึ่งนับว่าเป็นผลงานสร้างพระพุทธรูปที่สะท้อนความเจริญทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมากที่สุดแห่งยุค

ส่วนแท่นประทับระดับเหนือดินสูง 8 เมตร ลึกลงไปในดิน 4.5 เมตร ฐานแปดเหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 9 เมตร ซึ่งแท่นนี้สามารถรับน้ำหนักได้ 900 ตัน รองรับแผ่นดินไหวได้ 9 ริคเตอร์ ทั้งนี้เพราะที่ตั้งองค์พระอยู่ในจุดเสี่ยงที่จะเกิดแผ่นดินไหว เนื่องจากอยู่ใกล้กับรอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ และรอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ รวมทั้งอันตรายจากแรงลมธรรมชาติ ในการนี้ทีมวิศวกรจึงได้นำพระพุทธรูปต้นแบบทดสอบในอุโมงค์ลม ซึ่งรับผิดชอบโดย ดร.เป็นหนึ่งใน วานิชชัย ผู้เชี่ยวชาญแห่งสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology : AIT) ก่อนหล่อองค์พระ เพื่อหาทางป้องกันไว้ก่อน

คงทนพันปี

นอกจากนี้ ยังพิถีพิถันในการสรรหาวัสดุที่นำมาใช้ในการหล่อพระพุทธรูป โดยช่างได้เลือกโลหะสำริดเป็นวัสดุหลัก เนื่องจากซิลิกอน บรอนซ์ หรือโลหะสำริดจัดเป็นโลหะที่มีความแข็งแรงเป็นพิเศษ ซึ่งหลอมรวมเข้าด้วยกันในอุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส มีคุณสมบัติแข็งแรงทนต่อการสึกกร่อนในทุกสภาพอากาศ ด้วยคุณสมบัติเหล่านี้ส่งเสริมให้พื้นผิวองค์พระมีความมั่นคงแข็งแรง สามารถอยู่ได้นานนับพันปี ตามเป้าหมายที่วางไว้

เพื่อความมั่นใจในความมั่นคงแข็งแรง ทีมงานวิศวกรจากบริษัท SCG ซึ่งเป็นที่ปรึกษาได้ตรวจทุกขั้นตอนในการหล่อโลหะ รวมทั้งสุ่มตรวจนำจากโลหะจากเตาหลอม เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีโลหะอื่นปลอมปนผสมเข้าไปในระหว่างการหลอมรวม

สร้างเสร็จใน 994 วัน

การก่อสร้างพระพุทธรูปประวัติศาสตร์ภายใต้พระบรมราชานุสาวรีย์ เริ่มเมื่อวันที่ 22 ส.ค. 2554 แล้วเสร็จเมื่อเดือน ธ.ค. 2557 จึงได้อัญเชิญพระพุทธรูปยืนโลหะสำริดปางขอฝนที่สูงที่สุดในประเทศไทย คือ มีความสูง 32 เมตร น้ำหนักสำริดรวม 65 ตัน หรือ 65,000 กิโลกรัม สร้างจากชิ้นส่วนโลหะสำริดมากกว่า 1,800 ชิ้น แต่ละชิ้นมีน้ำหนัก 50 กิโลกรัม จำนวนเม็ดพระศก (เส้นผม) 350 เม็ด พื้นผิวองค์พระมีทั้งหมด 1,200 ตารางเมตร ผิวสำริดหนา

เพียง 5 มิลลิเมตร ใช้เวลาก่อสร้างองค์พระ และฐานรวมทั้งสิ้น 994 วัน

สร้างแทนบามิยัน

พระเถระที่เป็นต้นคิดในการสร้างพระพุทธเมตตาประชาไทย ได้แก่ สมเด็จพระมหาธีรราชจารย์ (นิยม ฐานิสโร ป.ธ. 9) อดีตเจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม กรุงเทพมหานคร ได้แรงบันดาลใจในการสร้างพระพุทธรูปองค์นี้ หลังจากกลุ่มตาลีบัน ที่เป็นมุสลิมปกครองประเทศอัฟกานิสถาน ในปี พ.ศ. 2544 ได้ใช้ปืนใหญ่ยิงทำลายพระพุทธรูปโบราณ อายุ 2,000 กว่าปี ที่แกะสลักจากศิลาที่หน้าผาสูง 2,500 เมตร ที่หุบเขาบามิยัน ประเทศอัฟกานิสถาน ที่รู้จักกันในนามพระพุทธรูปบามิยัน ยูเนสโกขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก แต่ตาลีบันอ้างว่าเป็นรูปเคารพที่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลาม จึงทำลาย สมเด็จพระ

พระ สูงที่

ภาพ : สุนัน สุโตะ

ท่านจึงออกแบบองค์พระตามแบบรูปที่บามิยัน ประเทศอัฟกานิสถาน พระพุทธรูปยืนตรง (สมถังค) ห่มคลุม พระหัตถ์แสดงปางขอฝน พระหัตถ์ขึ้น หันฝ่าพระหัตถ์ต่อพระอุระ (อก) เป็นกิริยาการพระหัตถ์ซ้ายยกหงายขึ้นใน (สะโพก) เป็นกิริยารองรับน้ำ รูปลักษณะนี้ ศิลปะไทยสมัยสุโขทัย เรียกว่า พระพุทธรูปปางคันธาระ ที่ตั้งองค์พระ ได้แก่ วัดสุคนธาราม ต.ดอนแสลบ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี ที่ ดันท์ทิพย์ และครอบครัว ถวายสมเด็จเจ้าราชย์ จำนวน 319 ไร่ 2 งาน สร้างวัด ชื่อวัดจึงมีชื่อผู้ถวายที่ระลึก และสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ตั้งชื่อพระพุทธรูปยืนองค์นี้ว่า พระพุทธเมตตาประชาไทย

[illegible]

ทนบาบิยัน

ท่านจึงออกแบบองค์พระตามแบบพระพุทธรูปที่ปามิยัน ประเทศอัฟกานิสถานนั้น เป็นพระพุทธรูปยืนตรง (สมถังคะ) ครองจีวรห่มคลุม พระหัตถ์แสดงปางขอฝน ด้วยการยกพระหัตถ์ขึ้น หันฝ่าพระหัตถ์ออกในระดับพระอุระ (อก) เป็นกิริยาทักท้วงเรียกฝน พระหัตถ์ซ้ายยกหงายขึ้นในระดับโสณิ (สะโพก) เป็นกิริยารองรับน้ำฝน พระพุทธรูปลักษณะนี้ ศิลปะไทยสมัยรัตนโกสินทร์เรียกว่า พระพุทธรูปปางคันธารราช

คันธาราชอุณนุสรณ์ โดยมีความหมาย 3 ประการ 1.เป็นพระพุทธรูปที่พึ่งของชาวไทยและชาวโลก 2.เป็นพระพุทธรูปที่พึ่ง 3 โลก คือ โลกสวรรค์ โลกมนุษย์ และยมโลก และ 3.เป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงพระพุทธรูปแห่งบามิยัน ประเทศอัฟกานิสถาน

พระบรมราชินีทรงอุปถัมภ์

ในขณะที่โครงการกำลังดำเนินอยู่ใน
ขั้นเริ่มต้น สมเด็จพระมหาธีรจารย์ได้ถวาย
พระพรต่อสมเด็จพระนางเจ้า พระบรม
ราชินีนาถ ถึงความตั้งใจในการสร้างพระพุท
ธูปสำคัญของคืน และสมเด็จพระนางเจ้า
พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อม รับโครงการนี้ไว้ในพระบรม
ราชินูปถัมภ์ เมื่อวันที่ 12 พ.ค. 2554

นั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความร่วมมือ
จากผู้จงรักภักดี และทรัพย์สินส่วนพระ
มหากษัตริย์ ที่รับสนองพระราชเสาวนีย์
สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์)
กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะใหญ่
หนกลาง ซึ่งเป็นศิษย์ใกล้ชิดครูพื้งของ
สมเด็จพระมหาธีรราชย์ ประธานอำนวยการ
ฝ่ายบรรพชิต ยืนยันว่า การสร้าง
พระพุทธรูปเป็นพระพิเศษในตัวเจ้าพระคุณ
สมเด็จพระมหาธีรราชย์ เมื่อดำริจะสร้าง
พระพุทธรูปองค์นี้ ได้ตั้งใจทำในสิ่งนั้นให้
สำเร็จด้วยดี จึงศึกษาศิลปะจากขอมจาก
สถานที่ต่างๆ โดยยึดแบบพระพุทธรูปสมัย
คันธาระเป็นหลัก

ที่รวมความอัศจรรย์

วัดทิพย์สุคนธาราม นอกจากเป็นศูนย์รวมศรัทธาของชาวพุทธแห่งหนึ่ง ยังเป็นที่รวมความอัศจรรย์ ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่แห่งนี้ที่แห่งแล้งตลอด เพราะจากนี้ไปจะไม่แห้งแล้งอีกแล้ว นอกจากพระพุทธรูปปางขอฝนที่อาจันตาลให้ฝนตกแล้ว ทางโครงการได้สร้างอ่างเก็บน้ำตามแนวพระราชดำริอีก 3 อ่าง พร้อมทั้งพุทธอุทยานบนเนื้อที่ 171 ไร่ และสวนป่าที่เทียบพร้อมด้วยพรรณไม้ในพระพุทธศาสนา ที่อยู่โดยรอบลาน ประทักษิณ โดยจัดแต่งต้นไม้แบบฝรั่งเศส เช่น ทำบาร์แตร์ (Barterre) ตัดแต่งพันธุ์ไม้ให้เป็นรูปเรขาคณิต เน้นมุมมองการจัดสวนที่ตามแบบแผนที่มีความสมมาตร เส้นสายที่เป็นระเบียบ ขนาดที่สัมพันธ์กับสัดส่วนของมนุษย์ และให้ความรู้สึกที่มีชีวิตชีวา

ด้วยความลงตัวในหลายประการ ทั้งครุฑา ภูมิปัญญา และวิวัฒนาการเชิงช่าง ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มารังสรรค์ให้พระพุทธรูปมีศิลปะคันธารราฐ สมัยรัชกาลที่ 9 เป็นพระมหาปฐมาแห่งประจิมทิศ ได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นศรีสง่าของไทย และความภูมิใจของชาวพุทธทั่วทุกปาวสาน